

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖRZETI ANYANYELVI VERSENY

2018/2019.

4. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Javította: _____

_____

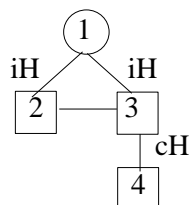
Szénné égett Bakonyi Dénes reggelije, mindkét szelet a kenyérpirítóban ragadt. Talán túl vastagra vágta őket, de az is lehet, hogy azért, mert a kenyérpirítónak kiakadt a rugója, és nem lökte ki a kész pirítóst. Bakonyi Dénes az egészet akkor vette észre, amikor letörölte a füléről a borotvahab utolsó maradvékát, és kiment a konyhába, hogy indulás előtt bekapjon pár falatot. Gomolygó fekete füst és elviselhetetlen szag fogadta. Első rémületében azt hitte: tűz van, mindjárt leég a méregdrága, hitelre vásárolt lakás. Amikor látta, hogy tűzről egyelőre nincs szó, káromkodva kihúzta a kenyérpirító csatlakozóját a konnektorból, kiöntötte a tartalmát a földre, vizet locsolt rá, és kinyitotta az összes ablakot. Hosszú szellőztetésre azonban nem maradt ideje. Abban a tudatban hagyta el (éhesen) a kihűlt lakást, hogy este nekiállhat a konyhában szanaszét szóródott elszenesedett kenyérmaradványok összetakarításának.

(Benedek Szabolcs: *Füst*)

1. A szemelvény első mondata **mellérendelő összetett mondat**. **Állapítsd meg a fajtáját!** **Karikázd be** a helyes válasz előtti betűt!

- a) kapcsolatos
- b) ellentétes
- c) választó
- d) következtető
- e) magyarázó

2. **Keress meg** azt a **többszörösen összetett mondatot** a szemelvényben, amelyiknek az **alábbi szerkezeti ábra felel meg**, és **másold le** a vonalra!

---

3. **Melyik** az az **egyszerű mondat** a szemelvényben, amelyiknek **halmozott alanya** van? **Másold le** a vonalra, és a szokásos módon **húzd alá az alanyait!**

---

4. **Milyen fajtájú határozó** szerepét tölti be a *Szénné égett Bakonyi Dénes reggelije* tagmondatban a **szénné** főnév?

- a) okhatározó
- b) célhatározó
- c) eredményhatározó
- d) állandó határozó

5. **Milyen hangváltozás** játszódik le a *szénné* szóalakban?

A hangváltozás fajtája: _____

6. **Keress** a szemelvényben egy **tárgyas** és egy **birtokos jelzős szóösszetételt!**

a) tárgyas összetétel: _____

b) birtokos jelzős összetétel: _____

7. **Karikázd be** a helyes választ! A *kenyérpirítónak kiakadt a rugója* tagmondatban a *kenyérpirítónak* mondatrész:

a) részeshatározó;

b) birtokos jelző.

8. **Kösd össze** a szemelvény alábbi **szóalakjait** morfológiai **képletükkel!** (T = tö; K = képző; J = jel; R = rag. Az igekötőt tömorfémának tekintjük. A birtokos személyragot jelnek – személyjelnek – tekintjük.)

A. elviselhetetlen		a. T+T+K+K+K
B. rémületében		b. T+K+K+J+R
C. szellőztetésre		c. T+T+K+K+J+R
D. elszenesedett		d. T+K+K+K+K+R
E. összetakarításának		e. T+T+K+K

9. **Keress** a **kakuktktojást!** A **szöveggörnyezetük** alapján **állapítsd meg**, hogy a szemelvény alább kiemelt szóalakjai közül **melyik nem ugyanolyan szófajú, mint a többi!** **Karikázd be**, és **indokold meg** a választásodat!

ragadt   kiakadt   vásárolt   locsolt   maradt

_____

10. **Keress meg** a szövegrészletben azt az **időhatározót**, amelyiket **névutós főnév** fejez ki!

A keresett időhatározó: _____

11. A szemelvényben szerepel a *konnektor* idegen szó. **Melyik magyar szóval helyettesíthetnénk?** **Írd** a kért szót a **vonagra!**

_____

12. **Keress meg** a szövegrészletben azt a **szószerkezetet**, melynek **jelzői bővítménye sorszámnév!**

A keresett szószerkezet: _____

13. **Hogyan mondhatnánk más** (rokon értelmű) **szóval** a *bekapjon pár falatot* szószerkezet **igei alaptagját?** **Írj két** lehetséges **megoldást!**

_____

14. **Melyik** az a **szó** a szemelvényben, amelyikben helyesírásunk **hagyományos írásmódjának elve** érvényesül?

A keresett szó: _____

15. **Állapítsd meg** a szemelvény utolsó (összetett) **mondatának fajtáját!** (Hogy alá- vagy mellérendelő-e, illetőleg az alá- vagy mellérendelés alfaját.)

Abban a tudatban hagyta el (éhesen) a kihűlt lakást, hogy este nekiállhat a konyhában szanaszét szóródott elszenesedett kenyérmaradványok összetakarításának.

_____

16. **Elemezd** a szemelvény alább kiemelt **tagmondatának szerkezetét!** (A szokásos módon húzd alá és jelöld a mondatrészeket, majd rajzold meg az ágrajzát!)

... mindjárt leég a mérgeződrága, hitelre vásárolt lakás.

Ágrajz:

17. A szemelvény szövege alapján **állapítsd meg az alábbi állítások igazságértékét!** Karikázd be az **I** betűt, ha igaznak tartod az állítást, illetve a **H**-t, ha hamisnak tartod azt!

a) Bakonyi Dénes melegszendvicset akart reggelizni.	I	H
b) Bakonyi Dénes a borotvahabtól nem látta, mi történt.	I	H
c) Bakonyi Dénes hitelre vásárolta a lakását.	I	H
d) Bakonyi Dénes a padlóra öntötte a megégett maradványokat.	I	H
e) Bakonyi Dénes vizet locsolt a kenyérpírítóra.	I	H

18. **Felelj** egy **közmondással** a következő kérdésre! **Miért gondolta Bakonyi Dénes a füst láttán, hogy tűz ütött ki a lakásában?**

Mert: _____

19. **Írd a vonalra** az **egyelőre** szó **paronimáját**, majd **egy-egy mondattal érzékeltesd** a köztük fennálló **jelentéskülönbséget!** **Paronima** (hasonló alakú szó): _____

_____

_____

20. **Keress** a szemelvényben egy olyan **szót**, amelyben **összeolvadás játszódik le!**

A keresett szó: _____

